

מִתְנַת הַסֵּתֶר שֶׁל חֲכָמֵי יְרוּשָׁלַיִם

סיפור מפלא מהגמרא (כתובות סז)
על מצוות הצדקה ואהבת ה'

לְשִׂמַח אֶת ה' בְּמִצּוֹת הַצְדָּקָה

ה' אוהב את כל ילדיו וְרוֹצֶה
שְׁנַעֲזֹר זֶה לָזֶה. ✨

כַּאֲשֶׁר אָנוּ נוֹתְנִים צְדָקָה בְּשִׂמְחָה,
אָנוּ מְפִיְצִים אֶת הָאוֹר שֶׁל ה'
בְּעוֹלָם. ✨

אֲבָל כִּיצַד עָלִינוּ לָתֵת אֶת הַצְדָּקָה
בְּדֶרֶךְ הַכִּי קְדוֹשָׁה שִׁישׁ? ✨

שני חכמים קדושים, שתי דרכים

רבי חנינא
היה שולח מתנה קבועה
ומייחדת לכבוד שבת קודש.

רבי אבא
חפש דרך לתת צדקה בסתר,
בלי לביש אף אחד.

הַשְׂאֵלָה הַגְּדוֹלָה שֶׁל רַבִּי אֲבָא

1. הַבּוֹשָׁה:

כִּיצַד נִתֵּן כֶּסֶף לְעָנִי, מִבְּלִי
שִׁיתְבִּישׁ כְּשִׁיסְתַּכֵּל
לָנוּ בְּעֵינָיוּם?

2. הַרְמָאִים:

מָה נַעֲשֶׂה עִם אֲנָשִׁים
שֶׁמַּעֲמִידִים פָּנִים שֶׁהֵם עָנִיִּים,
אֶךְ בְּעֶצֶם לֹא צָרִיכִים עֲזָרָה?

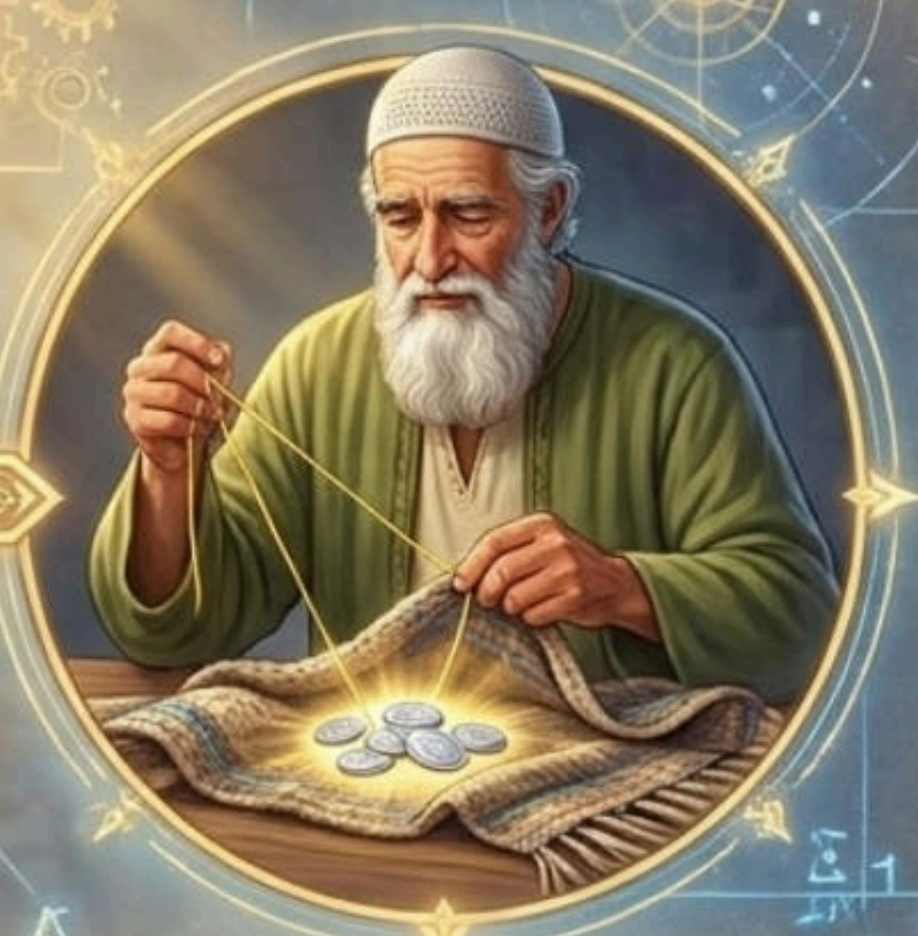
הַמְצֵאת פֶּלֶא: "סוּדֵר הַצִּדְקָה"

וּמִמְצִיא עֲצָמוֹ לְעֲנִיִּים
הָעֲנִי לֹקַח אֶת הַכֶּסֶף
בְּשֶׁקֶט, מִבְּלִי לְהַתְבַּיֵּשׁ!

וּמִפְשִׁילוֹ לְאַחֲרָיו
הוּא זוֹרֵק אֶת הַסּוּדֵר
עַל הַגֶּב.

כוֹרֵךְ מְעוֹת בְּסוּדְרוֹ
רַבִּי אֲבָא קוֹשֵׁר אֶת
הַמְטְבְּעוֹת.

לְשַׁמַּח אֶת ה' בְּלֵב טָהוֹר

"וּמַעֲלִים עֵינָיו
מִן הַרְמָאִים"

רַבִּי אֲבָא יָדַע שֶׁיֵּשׁ רַמָּאִים בְּרַחוּב, אָבֵל
הָיָה אֲכַפֶּת לוֹ! הוּא אָהַב אֶת ה' כָּל כָּךְ,
וְהִחְלִיט לֹא לְהִסְתַּכֵּל אַחֲרָה כָּלֵל, כְּדֵי
שֶׁאֵף עֲנִי אֲמַתִּי לֹא יִפְסִיד אֶת כְּבוֹדוֹ.

המנהג הקדוש של רבי חנינא

רבי חנינא היה רגיל לשלח
צדקה לעני אחד קבוע.

"ארבעה זוזים בכל ערב
שבת" – לכבוד קדשת
השבת!

פעם אחת, הוא בקש
מאשתו הצדקת ללכת
במקומו למסור את הכסף.

הַנְּשִׁיחוֹת מִתְחִילָה

אִשָּׁת רַבִּי חֲנִינָא יֵצְאָה
לְדַרְדֵּר בְּשִׁמְחָה.

הִיא הִגִּיעָה לְדֶלֶת שֶׁל
אוֹתוֹ "עֲרֵנִי" וְעֲמְדָה
לְדַפֵּק...

אֵךְ פֶּתְאוֹם, מֵאַחֲרֵי הַדֶּלֶת
הִסְגֹּרָה, הִיא שָׁמְעָה
מִנְּשֵׁהוּ מִפְתִּיעַ מְאֹד!

הסוד מאחורי הדלת

קול של אשה מבפנים קורא
קורא ל"עני":

במה אתה
סועד היום?

בטלי כסף או
בטלי זקב?
(האם תאכל מצלחות של
כסף או מצלחות של זקב?)

אשת רבי חנינא יצאה
לדרך בשמחה.

היא הגיעה לדלת של
אותו "ערני" ועמדה
לדפק...

אך פתאום, מאחורי הדלת
הסגורה, היא שמעה
משהו מפתיע מאוד!

הַתַּגְלִית הַמַּדְהִימָה!

הַ"עָנִי" הַזֶּה הוּא
עָשִׁיר גָּדוֹל!
הוּא אוֹכֵל בְּצִלְחוֹת
שֶׁל זָהָב וְכֶסֶף!
הוּא בִּכְלָל לֹא צָרִיךְ
אֶת אֲרַבַּעַת הַזּוּזִים
שֶׁל רַבִּי חֲנִינְאִי!

הַחֲזָרָה הַמְּהִירָה הַבִּיטָה

אִשָּׁת רַבִּי
חֲנִינָא:
לֹא צָרִיךְ!
הוּא לֹא צָרִיךְ
אֶת הַכֶּסֶף!

רַבִּי חֲנִינָא
(בְּפִלְיָא):
מָה רָאִיתָ?
מָה שָׁמַעְתָּ?

הִיא סִפְּרָה לוֹ עַל צְלָחוֹת הַזֶּהָב. אֵיךְ יִגִּיב רַבִּי חֲנִינָא?

הַשְׂאֵלָה הַגְּדוֹלָה בַּאֲמוּנָה

רִגַּע אֶחָד...

אִם אֲנִיחֵנו רוֹצִים לַעֲשׂוֹת מִצְוָה כָּל כָּךְ חֲשׁוּבָה שֶׁל צְדָקָה,

מִדּוּעַ ה' בּוֹרָא בָּעוֹלָם רַמָּאִים?

הֲאִם רַבִּי חֲנִינָא כָּעַס עַל הַ"עֲנִי" שֶׁרִימָה אוֹתוֹ?

הַתְּשׁוּבָה הַקְדוּשָׁה שֶׁל רַבִּי אֱלִעֶזֶר

אָמַר רַבִּי חֲנִינָא:
זֶה מָה שֶׁאָמַר רַבִּי אֱלִעֶזֶר:
בָּאוּ וְנַחֲזִיק טוֹבָה לְרַמָּאִים!
(בּוֹאוּ נִגִּיד תּוֹדָה רַבָּה לְרַמָּאִים!)

תּוֹדָה לְרַמָּאִים!?!
לָמָּה עָלִינוּ לְהוֹדוֹת לָהֶם?

מִטְרִיצַת הַשְּׂגָחָה הָאֱלֹקִית

רַמָּאִי

אַבֵּל בַּגִּלָּל שְׂיֵשׁ רַמָּאִים בְּעוֹלָם,
ה' אוֹמֵר לָנוּ:

אִם בְּטָעוֹת לֹא נִתְּתָם, אֵין זֶה
חֲטָא נֹרָא! תָּמִיד תּוֹכְלוּ לֹמַר
שְׁחַשְׁבֶּתֶם שֶׁהוּא רַמָּאִי.

הַרַמָּאִים הֵם הַתִּירוֹץ שְׁמַצִּיל
אוֹתָנוּ מֵעוֹנָשׁ מִן הַשָּׁמַיִם!

עָנִי אֲמַתִּי

אִם נִתְּעַלֵּם מֵעָנִי אֲמַתִּי
שְׁמַבְקֵשׁ עֲזָרָה, זֶהוּ חֲטָא גָדוֹל.

הַתּוֹרָה מְזַהֶרָה: "וְקָרָא עָלֶיךָ
אֶל ה' וְהָיָה בְּךָ חֲטָא".

הַכֹּל מֵה' וְהַכֹּל לְטוֹבָה!

חֲכָמֵי יְרוּשָׁלַיִם מְלַמְּדִים אוֹתָנוּ שְׁלֹכַל דָּבָר
בְּעוֹלָם שֶׁל ה' יֵשׁ תַּפְקִיד – אֲפִילוֹ לְרִמָּאִים!
תַּפְקִידָנוּ הוּא לְהַמְשִׁיךְ לָאֱהָב אֶת ה', לְתֵת
צְדָקָה בְּלֵב שִׂמְחָה וְטָהוֹר, וּלְזָכֹר שֶׁהַשְׁגָּחָה
הָאֱלֹקִית דּוֹאֶגֶת לְכֹל.

